

Factsheet Raadsleden en veiligheid 2021

Benchmarkonderzoek 2021

Veiligheid heeft hoge prioriteit, raadsleden kunnen er (te) weinig invloed op uitoefenen

In 2011, 2015 en 2021 deed het CCV - in opdracht van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden en het ministerie van Justitie en Veiligheid - onderzoek onder raadsleden naar veiligheidsbeleid binnen hun gemeenten. In het [uitgebreide rapport](#) zijn alle onderzoeksresultaten te vinden. In deze factsheet worden de belangrijkste conclusies uitgelicht.

Veiligheid heeft nog steeds een hoge prioriteit binnen gemeenten. Voor de helft van de ondervraagden is het de hoofdprioriteit van de partij. Een meerderheid (59%) denkt dat er in de volgende raadsperiode niet bezuinigd hoeft te worden op veiligheidsbeleid, 16% denkt van wel.

DE 3 GROOTSTE VERSCHILLEN UIT HET ONDERZOEK VAN 2021 VS 2015

De bekendheid met het integrale veiligheidsplan is lager dan in 2015.

Bij 69% is een integraal veiligheidsplan (IVP) vastgesteld, 18% weet niet of dit er is. In 2015 zei 84% van de raadsleden een IVP te hebben en wist 11% dit niet.

Gemeente heeft integraal veiligheidsplan (volgens raadslid)

Aanbeveling

Zorg dat raadsleden bekend zijn met het integraal veiligheidsplan. Bespreek het als nieuwe raadsleden worden geïnstalleerd en houd het plan levend tijdens de raadsperiode. Breng uitvoeringsplannen onder de aandacht, zodat het onderwerp veiligheid structureel aan de orde komt. Een overzicht van integrale veiligheidsplannen is te vinden op de websites van [het CCV](#) en de [VNG](#).

Meer raadsleden vinden dat er onvoldoende wijkagenten in hun gemeente zijn: 56% is hierover ontevreden, in 2015 was dit nog 38%.

Iets minder dan de helft vindt het inzetten van gemeentelijke toezichthouders, handhavers en boa's een goed alternatief. Raadsleden zijn hierover wat positiever dan in 2015.

Over de invloed van de gemeente op de lokale politie-inzet is een derde van de raadsleden ontevreden en een derde heeft hierover geen mening. Over de vertegenwoordiging van de burgemeester in de lokale driehoek is men over het algemeen, net als in 2015, wel tevreden.

Vindt dat er onvoldoende wijkagenten zijn

Aanbeveling

Meerdere partijen zijn met dit onderwerp bezig ofwel in de vorm van een lobby over voldoende financiële middelen ofwel om te onderzoeken op welke wijze handhavers zo effectief mogelijk ingezet kunnen worden. Informatie is te raadplegen op de websites van VNG, ministerie van Justitie en Veiligheid, het CCV, [Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#) en website [boa-expertisecentrum.nl](#).

UITGELICHT: MAATSCHAPPELIJKE ONRUST

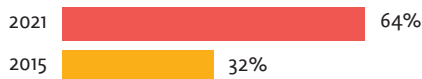
Maatschappelijke onrust neemt toe volgens de raadsleden (68%). Ook zegt tweederde van de raadsleden in toenemende mate geconfronteerd te worden met burgers die hun wantrouwen en onvrede uiten. 61% zegt dat de gemeente daar goed mee omgaat. Dit geeft ruimte voor verbetering.

Aanbeveling

Neem als lokaal bestuur de burger serieus. Durf als gemeente ook sorry te zeggen als iets fout gegaan is. Werken aan het vertrouwen van de burger zal op de agenda moeten komen te staan. Niet alleen landelijk, maar ook lokaal.

Het contact via social media met burgers is toegenomen. Lokale kranten worden nog steeds veel gebruikt, maar in de loop der tijd (sinds 2015) wel minder.

Twee derde gebruikt social media, in 2015 was dit nog een derde van de raadsleden. Contact met inwoners via de lokale krant is gedaald (62% in 2021, 78% in 2015). De helft van de raadsleden (51%) zegt mensen op straat aan te spreken. Dit is ongeveer gelijk aan 2015. Raadsleden uit kleinere gemeenten (tot 20.000) hebben vaker direct contact: zij spreken mensen vaker op straat aan en zeggen minder via social media contact te onderhouden. Raadsleden uit grotere gemeenten (50.000+) organiseren vaker bijeenkomsten.

Onderhoudt contact met burgers via social media

Onderhoudt contact via lokale krant

Spreekt mensen op straat aan

Aanbeveling

Bespreek gedragsregels binnen je fractie of raad bij het gebruik van social media. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden biedt informatie op dit gebied.

ANDERE AANDACHTSPUNTEN

De eigen invloed van de raadsleden op het veiligheidsbeleid is beperkt volgens de meeste raadsleden. Het hangt er ook vanaf hoe men de rol zelf ziet en invult. Gaat het om aandragen van onderwerpen of om sturen op resultaten?

Slechts de helft van de raadsleden zegt voldoende invloed uit te kunnen oefenen op het lokale veiligheidsbeleid. 33% is hierin neutraal en kan dus niet zeggen dat zij voldoende invloed kunnen uitoefenen. Net als bij de vorige meting, denkt de meerderheid (59%) dat de regie op het lokale veiligheidsbeleid ligt bij de Veiligheidsregio.

Slechts een derde (34%) vindt dat de gemeenteraad in staat is voldoende regie te voeren op het lokale veiligheidsbeleid. Dit is gelijk aan 2015.

42% heeft het idee dat de invloed van de gemeenteraad op de veiligheidsregio is afgenomen in de coronaperiode. Volgens 51% is het gelijk gebleven.

Nauwelijks de helft zegt over voldoende informatie en deskundigheid te beschikken om tot goede afwegingen te komen ten aanzien van lokale beslissingen.

Opvallend is dat een groot deel hier het antwoord 'neutraal' geeft en dit dus lastig te beantwoorden vindt. De resultaten zijn vergelijkbaar met die van 2015. Men maakt voor de functie als raadslid vooral gebruik van de website van VNG (69%) en de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden (65%).

Verbale agressie, bedreiging en intimidatie vormen nog steeds een probleem.

Lang niet in alle gemeenten (47%) wordt bedreiging en agressie besproken. Vier op de tien raadsleden geven aan hier wel behoefte aan te hebben.

BEHOEFTE RAADSLEDEN

Meer bijeenkomsten over veiligheidsvraagstukken zijn wenselijk (50%) evenals een helpdesk voor vragen van raadsleden op het gebied van veiligheid (32%).

Een kwart van de raadsleden heeft behoefte aan opleidingen/trainingen (28%), meer informatie via websites (26%) vooral die van de VNG (59%) en de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden (52%).

Aanbeveling

Bied informatie op deze websites aan waarbij de onderwerpen veiligheid en zorg beter met elkaar verbonden zijn. Kies voor concrete informatie zoals casuïstiekbeschrijvingen. Laat het onderwerp veiligheid en de rol die het raadslid hierin kan spelen, (weer) vaker terugkomen in bijeenkomsten voor raadsleden.